

Forskningsledelse ved UiB

Status utvikling av tilbud

Forskningsutvalget 8. november 2023

Formål og mål

Forskningsarbeid er i stadig økende grad preget av teamarbeid og tverrfaglig samarbeid, samtidig har vi fagansatte som får lederansvar.

Ledelse av forskningsgrupper eller forskningsprosjekter er blitt et mer komplekst arbeid som har økt etterspørselen etter opplæring, trening og erfaringsutveksling knyttet til tema innenfor ledelse, økonomi- og prosjektstyring.

Med et helhetlig tilbud rundt forskning og ledelse ønsker UiB å sikre opplæring for ansatte med forskningslederansvar.

Status

Bakteppe:

- Et ønske fra instituttlederne, Momentum, Trond Mohn stiftelsen m.fl. at UiB adresserer denne gruppen – et uttalt utviklingsbehov
- Viktigheten av å styrke og tydeliggjøre forskningsledelse er påpekt i UiB FRAM rapporten
- Ifm. universitetsledelsens rundreise ved avdelingene våren 2022 konkluderte vi med at behovet skulle følges opp – en bestilling som er fulgt opp av en arbeidsgruppe fra HR og FIA

Arbeid:

- Kartlegging av eksisterende tilbud ved UiB og forskningslederprogram ved tilsvarende institusjoner i Norge og Sverige
- Gjennomføring og oppsummering av fokusgruppeintervju/undersøkelse med brukergrupper i juni rundt om mulig programinnhold og programstruktur
- En konseptskisse for et mulig program er utarbeidet
- Et programutkast med innholdsoversikt er skissert
- Et forslag på kommunikasjonsplan og opptaksprosess er utarbeidet

Kartlegging og fokusgruppeintervju

- Tematisk oversikt basert på kartlegging
- Oppsummering fra fokusgruppeintervju

STRATEGISK	OPERATIVT	RELASJONELT	INDIVIDUELT
Forskningsledelse ved UiB: strategi, rammer og trender	Lederhverdagen: ansvar og oppfølging	Forskningsgruppen: team og ledelse	Personlig lederskap: rolleforståelse og egenutvikling
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Navigere UiB ▪ Måletablering ▪ Kunnskapsledelse ▪ Utvikling og innovasjon ▪ Formidling ▪ Forskningsetikk ▪ Internasjonale trender 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Personalledelse/ arbeidsledelse ▪ Økonomistyring ▪ Prosjektstyring/ porteføljestyling ▪ Kulturbygging og arbeidsmiljø (HMS) ▪ Egen og andres karriereplan 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kommunikasjon ▪ Gruppedynamikk og gruppestart ▪ Konflikthåndtering ▪ Kreativitet og nysgjerrighet ▪ Mentoring 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rolleforståelse, legitimitet og myndighet ▪ Fra fag til ledelse ▪ Min autoritetsbase ▪ Motivasjon ▪ Egenledelse

Oppsummering fra fokusgruppeintervju

Overordnet

- Ønsker en tydeligere rolleavklaring fra UiB Samsvarer med funn fra UiB FRAM (s. 60). Hva forventes av en forskningsgruppeleder, av en senterleder, en forskningsleder ved UiB?
- Viktig med en tydelig forankring med nærmeste leder (ofte instituttleder) rundt programdeltagelse. Hvilken utfordring vil vedkommende jobbe med under forløpet?
- Mulighet for å ha administrativ og faglig mentor gjennom forløpet (f.eks. administrasjonssjef og valgfri fagperson).

Programinnhold:

«Alt innholdet er relevant, men det må pakkes inn riktig og rettes mot rett person»

- Grunnstruktur:
Programbolkene bygges opp av korte faglige innlegg rundt tematikk, som blir utgangspunktet for individuell refleksjon og diskusjoner/arbeid i grupper
- Sentralt å jobbe med egen problemstilling gjennom forløpet
- Nyttig å starte programmet med refleksjon rundt rolleforståelse

Programstruktur:

- Det er viktig å bygge nettverk på tvers, og derfor ønskelig å jobbe sammen med en gruppe gjennom et forløp
- Samtidig er det ulike behov knyttet til rolle og erfaring.
- En kombinasjonsmodell mellom den rene kullmodellen og samling av valgfrie kurs være en løsning.
- Størrelsen på gruppen: Ideelt 15-20 personer (maks 24)

- 3 fokusgruppeintervju gjennomført 1 juni 2023
- 11 deltagere (senterleder, forskningsgruppeledere, instituttledere)
- Fra MN, JUS, PSY. MED, KMD)

Rammer

- Kunnskapsgrunnlag: UiB FRAM-rapporten, tilbakemelding fra deltagere ved andre program (TMS, Momentum, instituttlederprogram), kartlegging av eksisterende og tilsvarende tilbud ved andre institusjoner, samt ferske brukerperspektiv
- Tilbudet blir presentert under UiB FRAM-fanen «[Styrke og tydeliggjøre forskningsledelse ved UiB](#)»
- Målgruppe: Forskningsgruppetledere, prosjektledere
- Organisering: Kull, 3 samlinger (2+1+1 dager)
- Antall deltagere: 15-20 deltagere
- Pilotering og oppstart 03-2024 med påfølgende evaluering
- Opptaksprosess: Annonsering i 12-2023, påmelding og søknad i 01-2023, fordeling etter representasjon og ønske, vurdering komite opprettet av rektorat 02-2024.
- Budsjettramme: NOK 60.000,- for lokaler (UiB), bevertning og materialer. Interne foredragsholdere.
- Språk (mange utenlandske forskningsgruppetledere): Engelsk
- Tittel på tilbud etter forslag fra rektorat: Forskningsledelse ved UiB

Struktur for samlingene

- Deltagerne jobber med problemstilling/utfordring fra egen forskningshverdag gjennom forløpet

- Programbolkene innledes av faglig ledelse i kombinasjon med korte faglige innlegg og erfaringsbidrag rundt tematikk fra forskere og administrasjon

- Bidragene fungerer som utgangspunktet for individuell refleksjon og diskusjoner/arbeid i grupper

- Det gis tilbud om deltagelse på eksisterende kurs rundt tema som er mer aktuelle for enkelte deltagerne mellom samlingene.

Opptak

- Sak i På Høyden
- Annonsering i november i relevante kanaler
- Påmeldingsskjema distribueres via fakultet ut til institutt
- Kandidat søker om plass

Fordelingsnøkler:

1. Representasjon og mangfold
2. Motivasjon og behov

Rektoratet setter ned en tverrgående komite som velger deltakere

Arbeid med egen utfordring →

DAG 1

«Introduksjon til ledelse av forskningsgrupper»
«Fra fag og prosjektledelse til å lede en forskningsgruppe»
«Motivasjon og ambisjon for oppdraget»

DAG 2 UiB som organisasjon

«Hvordan navigere i UiB som organisasjon?»

- Styringssystemet
- Strategi
- Beslutningsarenaer

«Virkemiddelapparatet i Norge og EU»
«Budsjett og økonomiske rammer for faglig aktivitet»

SAMLING 1 (MAR 2024) ROLLE, LEDELSE OG ORGANISASJON

KURSTILBUD

- Arbeidsledelse
- Karriereutvikling og karriereplan

SAMLING 2 (APR 2024) FAGFELLESSKAP OG TVERRFAGLIGHET

DAG 1

«Hvordan etablere en forskningsgruppe og lage et godt team»

- Gruppestart og gruppedynamikk
- Kulturbygging og arbeidsmiljø

«Hvordan forstå og håndtere konflikter?»

KURSTILBUD

- Porteføljestrategi
- Forskningsetikk

DAG 1

«Hvordan påvirkes min hverdag av forskningssystemet og forskningspolitikk?»

- Forskningssystemet
- Nasjonale og internasjonale forskningspolitikk, trender og strømninger

«Hvordan sikre åpen vitenskap og ansvarlig forskning?»

- Forskningsetikk og redelighet
- Datadeling og publiseringsstrategi

«Mål og prioriteringer for veien videre»

SAMLING 3 (JUN 2024) STRATEGI OG VERDEN UTENFOR

Administrativ og faglig mentor gjennom programmet?

Forslag: Kommunikasjon og opptak

- KA lager sak i På Høyden
- Annonsering desember 2023 i relevante kanaler
- Påmeldingsskjema distribueres via fakultet ut til institutt
- Kandidat søker om plass

Fordelingsnøkler:

1. Representasjon
2. Motivasjon

Rektoratet setter ned komite som velger deltagere

Budsjettramme for pilot V2024

Lokaler (Læringsarenanen i Nygårdsgaten 5): = 20.000,-

Beverting (internkostnad): 4 dager x 20 deltagere = 35000

Foredragsholdere (interne): 0,-

Materialer: 5000,-

TOTALT ~ 60.000,-

Pilotering dekkes av institusjons- og lederutviklingsmidlene til HR

